

Geliefde bruid van uw bruidegom Jezus Christus,

Piet en Ellen 'lopen' al weer een behoorlijk tijdje samen. Hun vriendschap is er al vanaf de basisschool en is sindsdien steeds inniger geworden. En wat anderen al lang doorhadden ('t kon wel 's wat worden tussen die twee) ontdekten ze op den duur ook zelf: ze waren verliefd! Kriebels in de buik, steeds maar aan hem/haar denken, de eerste kus die je nooit weer vergeet, samen dingen doen en zo elkaar steeds beter leren kennen.

En nu weten ze het zeker: ze willen samen verder in het leven. Piet studeert in de stad en woont op kamers. Volgend jaar hoopt hij klaar te zijn met z'n opleiding. Jolanda heeft al een baan en woont in dezelfde stad. In hun vrije tijd zijn Piet en Jolanda dan ook veel bij elkaar; ze koken voor elkaar, eten samen, kijken gezellig samen tv of praten met vrienden over van alles en nog wat. En dan wordt het ook wel eens laat, erg laat soms. En wat doe je dan?

't Was af en toe best verleidelijk om maar bij elkaar in bed te kruipen. Wat geeft het ook - ze weten toch zeker dat ze samen verder willen? En: anderen doen het toch ook!?

Ze hebben sowieso hun vragen bij een officieel huwelijk. Wat is dat anders dan 'n boterbriefje halen op het stadhuis!? Wat stelt het tegenwoordig nog voor!? Als je wil kun je er toch zo weer van af?! Piet en Jolanda hebben daarom bedacht dat samenwonen een goed alternatief zou kunnen zijn...

Hoe Piet en Jolanda denken zal vast wel bekend voorkomen. Je ziet en hoort het gewoon om je heen: het huwelijk als verbinding voor het leven tussen een man en een vrouw is niet meer wat het was, en steeds meer mensen gaan samenwonen. Wat moet je er mee? We willen er over nadenken vanuit Genesis 2:24, onder het thema:

VAN TWEE NAAR EEN. Dat betekent:

- 1) eerst loslaten
- 2) dan hechten
- 3) en tenslotte één worden

1. Van twee naar één - dat betekent allereerst loslaten.

Als je heel erg aan iets/iemand gehecht of gewend bent, dan kan het best moeilijk zijn er los van te komen, er afstand van te doen. Toch moeten kinderen loskomen van hun ouders en ouders van hun kinderen. Eigenlijk begint dat al direct na de geboorte. Na negen maanden in de buik van de moeder te hebben gezeten, ben je opeens alleen nog maar via een navelstreng aan haar verbonden. En zelfs die wordt doorgeknipt. Eerst wordt je in de armen gedragen, later op de arm genomen, maar steeds meer moet je op eigen benen leren staan. Het doel van de opvoeding is niet om kinderen zoveel mogelijk aan je te binden en van je afhankelijk te maken, maar juist hen te leren zelfstandig te zijn, zelf keuzes te maken en zich verantwoordelijk te weten. In het begin neem je ze nog aan de hand en wijs je ze de weg, gaandeweg moeten ze zelf de weg zoeken en vinden en gaan. Opvoeden tot zelfstandigheid.

En dat is vaak een pijnlijk proces, omdat je gehecht bent aan je kind en zo graag het allerbeste voor hem/haar wilt. Maar ook, omdat dat loskomen vaak een strijd is, waarin je kind soms ook hardhandig en niet altijd fijngevoelig, een plekje voor zichzelf en z'n eigen beslissingen opeist, kritiek levert, overal tegenin gaat en tegenaan schopt. Dat doet pijn, maar zie het als noodzakelijk kwaad, wat je kind nodig heeft om afstand te nemen, los te komen. En dan wil je misschien nog van alles voor ze regelen en doen. Maar op een gegeven moment gaat dat niet meer, en mag het ook niet meer, en moet je je kind loslaten en vertrouwen geven, ook al is het misschien met een hart vol zorgen...

Trouwens, ook voor jongelui hoeft het niet altijd makkelijk te zijn. Misschien ben je best tevreden met hoe het allemaal gaat; je laat je lekker verzorgen, je laat je ouders mooi alles voor je regelen, je schuift je eigen keuzes en verantwoordelijkheden voor je uit... Hoe aantrekkelijk misschien ook, gezond is het niet, want om zelf iemand te zijn/worden, om zelf een bepaalde persoonlijkheid te ontwikkelen, heb je afstand nodig, moet je zelf keuzes durven en willen maken, zelf verantwoordelijkheid nemen.

Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder... dat is de insteek van de bijbel. Als mens (want het geldt natuurlijk net zo goed voor een vrouw) moet je op een gegeven moment je vader en moeder verlaten, op eigen benen gaan staan, zelf een weg zoeken en een bestaan opbouwen. Het betekent niet: voortaan niet meer op of omkijken naar je ouders, hen negeren, links laten liggen. Nee, laat er vooral een hartelijke en intense band blijven, betrokkenheid op elkaar, een over en weer advies vragen en geven. Alleen: het mag niet langer bemoederen zijn, maar juist veel meer ruimte geven voor eigen invulling en keuzes (ook als dat misschien niet jouw keuzes zijn).

2. Van twee naar één – dat is vervolgens je aan iemand hechten.

Dat loskomen van je ouders is wellicht een algemeen menselijk gegeven, dat geldt niet voor het je vasthechten aan iemand anders. Want daarvoor heb je iemand anders nodig om je aan vast te kunnen hechten: liefde die ook door die ander beantwoord wordt. En dat maakt niet altijd iedereen mee...

Nu kan het zijn dat je als 'alleengaande' daar absoluut geen moeite mee hebt, heel gelukkig bent en met plezier je leven leeft. Wees er blij mee en dankbaar voor! Want het kan ook veel verdriet en teleurstelling geven en een bittere pil zijn om te aanvaarden dat het blijkbaar voor jou niet is weggelegd je leven met iemand te delen. Ik hoop dat de Here de wens van je hart wil vervullen, maar ook dat je er rust bij krijgt als dat niet zo is.

Na het loskomen van je ouders, mag je je aan iemand anders hechten. Je kunt het nog sterker zeggen: het verlaten van je vader en moeder is *voorwaarde* voor het echt en volledig kunnen vastkleven aan de man of vrouw die je liefhebt. Nu je een nieuwe levensband aangaat, streeft naar een nieuwe eenheid, moet daar niemand tussen zitten - je moet je volledig kunnen geven, kunnen toewijden aan je geliefde.

...en zich hecht aan zijn vrouw..., zegt de tekst. Het gaat erom, dat je steeds meer verbonden wordt, steeds meer één wordt met die ander. Een man met zijn vrouw, een vrouw met haar man. Voor een deel gaat dat vanzelf. Als gevolg van je verliefd zijn, van echte en intense liefde voelen voor die ander, groei je vanzelf naar elkaar toe. Wil je je leven, alles wat je bent en hebt, met elkaar delen. Dat is heel duidelijk ook lichamelijk: je wilt ook seksueel van elkaar genieten. Dat kan een heel sterke drang zijn, een sterk verlangen, waarbij het heel moeilijk kan zijn je in te houden, je te beheersen.

Daarom is het goed te weten, dat bij hechten aan elkaar niet alleen je *gevoel* belangrijk is, maar ook je *verstand*. Het gaat niet allemaal vanzelf, je moet ook moeite doen: niet alleen zoenen, maar ook praten over wat je belangrijk vindt in het leven (en hopelijk dus ook over je geloof!), overleggen, plannen maken, nadenken wat de gevolgen zijn van het samen verder gaan (voor je werk, kinderen krijgen, opvoeden). En wat ook heel belangrijk is: praten over of je het ook met elkaar kunt uithouden als het allemaal niet meer zo lekker gaat, als de eerste verliefdheid (dat prettige gevoel) voorbij is. In feite gaat het er om, of jullie liefde méér is dan wat vaak wel vanzelf gaat: het lichamelijk tot elkaar aangetrokken voelen (de eros). Is er ook die andere liefde (agapè), die zichzelf opoffert en wegcijfert? Die liefde die de Here Jezus heeft laten zien – zijn leven was immers één groot offer, één en al dienst!?

Paulus maakt in zijn brief aan Efeze een prachtige vergelijking tussen de liefde die Jezus heeft voor zijn gemeente, en de liefde die een man moet voelen voor zijn vrouw. Er wordt altijd

nogal nadruk gelegd op dat de man het hoofd is van zijn vrouw. Maar vergeet dan niet dat dat niet is om als man lekker de baas te kunnen spelen over je vrouw, maar dat het is om als man je vrouw op handen te dragen en haar voeten te wassen! En dan niet alleen als je verliefd bent, maar ook als je getrouwd bent. Want zo dienstbaar als Jezus als Hoofd aan de gemeente is, zo dienstbaar moet dus de man als hoofd aan de vrouw zijn!

Is dat haalbaar, wel realistisch? Dat je de verhouding van Jezus tot zijn gemeente als voorbeeld neemt voor je huwelijk? Het zal best een moeizaam proces zijn, dat je met vallen en opstaan gaat en waarin je door schade en schande wijs wordt. Want het is inderdaad geen bouw pakket dat als hapklare brok klaarligt. En de zonde speelt helaas ook in het huwelijk, in de onderlinge relatie tussen man en vrouw, een grote rol. Maar het mooie en bemoedigende is, dat, als je er beide in geloof aan wilt werken, en in je gebed vraagt of de Heilige Geest je wil helpen om Christus liefde te weerspiegelen, dat je daarmee toch boven jezelf kunt uitstijgen. Dan wordt bij jullie iets zichtbaar van die agapè, de opofferende liefde van God voor mensen. Want geloof maar gerust dat het in de tijd van Paulus – net als nu nog steeds – opvalt, als je als man je vrouw op handen draagt!

Waarom is dat *vasthechten* aan elkaar zo belangrijk? Dat is met het oog op wat er na komt, het één lichaam worden. Voordat je één lichaam kunt worden, moet je eerst aan elkaar gehecht zijn. En neem dat nu maar heel letterlijk: aan elkaar gehecht (**nietje**): je bent aan elkaar verbonden door een band voor het leven, door een ring van trouw, door het huwelijk. Nu kun je zeggen: ja, maar het woord *huwelijk* of *trouwen* wordt in Genesis 2 helemaal niet genoemd. En als je gaat samenwonen dan ben je toch ook aan elkaar gehecht, dan wil je toch ook met elkaar verder. Ik wil en mag niet twijfelen aan de oprechtheid waarmee twee geliefden die niet willen trouwen maar wel samenwonen elkaar trouw beloven en van harte altijd bij elkaar willen blijven. Maar ik zet er wel dit tegenover: hoe je het ook wendt of keert, samenwonen heeft toch altijd iets in en bij zich van los-vast: als het niet meer wil, kun je makkelijk weer van elkaar af. Ook al vind je dat zelf helemaal niet, je wekt met je keus voor samenwonen wel de indruk dat je er zo over denkt. En dat terwijl de band tussen man en vrouw een heel vaste is/moet zijn. Daar past niet zoiets bij van 'proef op de som', uitproberen, of één of ander voorbehoud. Want het kostbare van het één lichaam zijn, is te kostbaar om dan met de één en dan weer met de ander te beleven. Da's net als je een prachtige bloem die nog in knop zit zelf open pulkt: dat lukt niet zonder het kapot te maken, zonder schoonheid te verliezen. Met brute kracht maak je open wat heel kwetsbaar is. En daardoor raak je beschadigt of beschadig je een ander levenslang. Daarnaast: je leeft hier maar niet voor jezelf, je bent niet alleen of met z'n tweeën op de wereld (al kun je als verliefden dat gevoel best 's hebben). Je leeft te midden van anderen, en je wordt opgeroepen je eigen verantwoordelijkheid te nemen, ook die voor man of vrouw en mogelijk voor je kinderen. Op die eigen verantwoordelijkheid wordt bij een officieel huwelijk de nadruk gelegd en is het ook wettelijk vastgelegd. Daar komt nog bij, en dat is misschien nog wel het allerbelangrijkste, dat je door te gaan samenwonen, jezelf en elkaar niet alleen de wettelijke bescherming onthoudt, maar ook voorbij gaat aan de bescherming die de Here God je door het huwelijk wil geven, nl. de bescherming tegen het kwaad van de zonde in jezelf en in de ander. Hij wil het veilige en leefbare kader van het huwelijk geven en je aanspreken op werkelijke liefde en trouw tot de ander.

Laten we daarom, juist in een tijd waarin het huwelijk enorm in waarde is gedaald, en in een land waar een vrije en losbandige seksuele moraal is, en waar je op tv de indruk krijgt dat het normaal is dat 'iedereen het met iedereen doet', vasthouden aan het goede en beschermende officiële en wettelijke kader van het huwelijk zoals dat door God is gegeven!

3. Van twee naar één – tenslotte is dat: één worden.

Toen God de mens schiep was eerst alleen Adam er. God liet hem toen ontdekken dat hij - in tegenstelling tot alle dieren die aan hem voorbij trokken - geen hulp had die bij hem paste, iemand met wie hij het leven kon delen. Hij mistte een wederhelft, een tegenover. God maakte toen uit een rib uit het lijf van Adam die andere mens, de vrouw. En Adam was er zielsgelukkig mee: dit is nu eindelijk been van mijn been en vlees van mijn vlees! Uit één was het nu twee geworden.

En het wonderlijke en heel bijzondere is nu, dat die twee nu toch weer één mogen worden. Dat is het prachtige van het huwelijk: dat twee heel verschillende mensen samen één mogen worden.

Wat wordt hiermee bedoeld? In ieder geval de seksuele eenwording, het volledig lichamelijk genieten van elkaar. Een heerlijk en kostbaar geschenk van God, dat, zoals we net al zagen, veel te kostbaar is om al bij voorbaat te verknoeien. Het is dus niet Gods bedoeling dat je al met elkaar het bed induikt, als je nog niet aan elkaar vastgehecht bent door het huwelijk, door die officiële band van trouw! Ook al ben je heel zeker van elkaar, smoorverliefd, en wil je niets liever dan ook het bed met elkaar delen, wacht tot het zeker is en jullie officieel aan elkaar vastzitten. Probeer het heerlijkste en intiemste wat er is te bewaren voor het moment waarvoor de Here het bedoeld heeft. Echt, het is de moeite waard!

Maar één lichaam zijn is meer. Het is ook geestelijk één zijn. Elkaar volledig toebehoren, elkaar door en door kennen. Helemaal op elkaar zijn ingespeeld, met elkaar vergroeid zijn. Dat laatste drukt het heel mooi uit: met elkaar vergroeid zijn - er zit groei in: je kunt niet verwachten dat je dat van het ene moment op het andere hebt bereikt. Tegelijk heeft *vergroeid* ook in zich: deel van elkaar zijn. Vergelijk wat Paulus erover zegt in Efeze 5. Mannen zijn verplicht hun vrouw lief te hebben *alsof die vrouw hun eigen lichaam is. Zo sterk mag de eenheid zijn: de man is een deel van zijn vrouw geworden en de vrouw een deel van haar man* (zie ook 1 Korintiërs 7:4). Vandaar dat Paulus hier Genesis 2:24 aanhaalt: het is weer zoals het was toen de vrouw uit de man genomen werd: de vrouw is een rib uit het lichaam van de man, zij maakt deel uit van hem, het is een stukje van hemzelf. En zoals je je eigen lichaam - in normale omstandigheden - goed verzorgd, zo zorg je ook goed voor dat deel van jezelf dat je vrouw is.

Voeden en koesteren. Niet misbruiken, maar er heel zuinig op zijn. Niet verwaarlozen, maar goed onderhouden. Elkaar niet beschouwen als iets vanzelfsprekends, maar als een gaaf geschenk en groot wonder van God. Beschermen, opvangen, helpen, terzijde staan. Als een man zou doen wat van hem gevraagd wordt, nl. net zo omgaan met zijn vrouw, zoals Jezus met zijn gemeente, dan is het voor een vrouw ook veel minder moeilijk te aanvaarden dat haar man hoofd is, een relatie immers die onderdanigheid, ontzag vraagt. Een man die Jezus liefde weerspiegelt, biedt juist geborgenheid, veiligheid en vertrouwen, een plek waar het goed is om te leven.

Je vrouw als deel van jezelf betekent ook, dat je maar niet zo afscheid van mekaar kunt nemen. Want je bent met al je vezels aan elkaar verbonden en je snijdt in je eigen vlees als je de band wel verbreekt.

Het betekent verder dat je maar niet partners van elkaar bent, maar veel meer elkaars wederhelft: de andere helft van jezelf. Je bent niet twee eenheden, maar twee helften → van twee naar één!

Laten we God danken en prijzen dat twee samen weer één mogen worden in het huwelijk. En laten we er samen aan werken om in het huwelijk de liefde van Christus voor zijn gemeente te weerspiegelen, en in de voorbereiding op het huwelijk de goede volgorde die God ons leert vast te houden: eerst loskomen, dan vasthechten, om zo samen echt één te worden.

Amen